

Hoe fiets ik zoals het hoort?

Het is de bedoeling van dit werkje om de belangrijkste fietsvragen zo eenvoudig en zo volledig mogelijk te beantwoorden, zonder de moeilijke wetteksten van de wegcode erbij te halen. Het is niet de bedoeling om alle fietsproblemen op te lossen of om de wegcode te verklaren. Daarvoor verwijzen we naar ons ander werkje “[Fietsen, borden en regels](#)” of “[De wegcode voor fietsers ... verklaard in mensentaal](#)”.

Hoe herken je een fietspad?

Er zijn 2 manieren om een fietspad aan te duiden.

- 1) Met een **verkeersbord D7** of D9.

Dit fietspad moet je ook links van de rijbaan gebruiken, **als** je vanaf de rechterkant dit bord kunt zien.

Het kan dus een **tweerichtingsfietspad** zijn.

Dit fietspad begint ongeveer aan het verkeersbord en

eindigt aan het volgende kruispunt, of nog ervoor als het zichtbaar vroeger eindigt.



D7



D9

- 2) Met **twee evenwijdige witte onderbroken strepen**.

Dit fietspad mag je alleen gebruiken als het rechts van de rijbaan ligt.

Het is dus altijd een **eenrichtingsfietspad**.

Maar **op een kruispunt** kan een fietspad **alleen op deze wijze** aange-

geuid worden. Bijgevolg kan een **tweerichtingsfietspad op een kruispunt** toch aangeuid worden met deze twee evenwijdige witte onderbroken strepen, maar enkel en alleen **op het kruispunt zelf**.



Als bovenstaande aanduidingen ontbreken is er **geen fietspad**.

Wie moet of mag een fietspad gebruiken?

Fietsers en bestuurders van **bromfietsen klasse A met twee wielen moeten** op het fietspad rijden als het **berijdbaar** is.

- Een **fiets** is een rijwiel met twee wielen. Een fiets mag een elektrische hulpmotor hebben als die hulpmotor niet meer werkt bij een snelheid boven 25 km/u.
- Een **bromfiets klasse A** haalt een maximum snelheid van 25 km/u op vlakke weg, en heeft achteraan een nummerplaat die begint met SA.

Bestuurders van **andere rijwielen** (driewielers, vierwielers, ...) zijn **gelijkgesteld** met fietsers **als** hun rijwiel niet breder is dan 1 meter.

Ligfietsers en bestuurders van **velomobielen moeten** het fietspad **niet gebruiken** bij een maximum toegelaten snelheid op de rijbaan tot 50 km/u.

Bromfietsen klasse A **met meer dan twee wielen** zijn **niet toegelaten** op het fietspad.

Gebruikers van **voortbewegingstoestellen** (steps, rolschaatsen, segways, scootmobiel, rolwagens, hoverboards, eenwielers, ...), met motor, of zonder motor die sneller dan stapvoets rijden, moeten behandeld worden als **fietsers** en **moeten** bijgevolg eveneens op het berijdbaar fietspad rijden.

Alle andere weggebruikers mogen **geen enkel gebruik maken** van het fietspad, behalve:

- **Voetgangers** en gebruikers van **even trage voortbewegingstoestellen** mogen het fietspad gebruiken **als** er geen voetpad is. Ze moeten dan wel doorgang verlenen aan de andere gebruikers van het fietspad.
- **Bromfietzers klasse B met twee wielen** en bestuurders van **speed pedelecs** hebben het wat ingewikkelder.
 - Een **bromfiets klasse B** heeft een maximum snelheid van 45 km/u op vlakke weg, en heeft achteraan een nummerplaat die begint met SB.
 - Een **speed pedelec** is een elektrische fiets waarvan de motor niet meer werkt bij een snelheid boven 45 km/u, en heeft achteraan een nummerplaat die begint met SP.

- Een fietspad met twee evenwijdige witte onderbroken strepen **mogen** ze **altijd** gebruiken, en ze **moeten** dat zelfs doen **als** de toegelaten snelheid op de rijbaan hoger is dan 50 km/u.



- Een fietspad met een verkeersbord D7 **mogen** ze **altijd** gebruiken, en ze **moeten** dat zelfs doen **als** de toegelaten snelheid op de rijbaan hoger is dan 50 km/u, maar ...



... een onderbord kan het gebruik van dit fietspad **altijd verplichten** of **altijd verbieden** voor bromfietzen klasse B (met een letter B) en/of voor speed pedelecs (met een letter P)..



- Een fietspad met een verkeersbord D9 is **niet toegelaten** voor bestuurders van bromfietzen klasse B.

Bestuurders van speed pedelecs **mogen** dat fietspad **altijd** gebruiken, en ze **moeten** dat zelfs doen **als** de toegelaten snelheid op de rijbaan hoger is dan 50 km/u, maar ...



... een onderbord kan het gebruik van dit fietspad **altijd verplichten** of **altijd verbieden** voor speed pedelecs.



Het lijkt op een fietspad, maar is het er een?

- 1) Een **fietsuggestiestrook** (niet verwarren met een zijdelingse strook) wordt aangeduid met allerlei wegmarkeringen, kleuren, figuren of materialen, maar een aanduiding van een fietspad ontbreekt. Een fietsuggestiestrook heeft **geen enkele wettige betekenis** en wordt gebruikt om de aandacht **van andere weggebruikers** te vestigen op de mogelijke aanwezigheid van fietsers.
- 2) Een **verkeersbord D10** duidt **geen fietspad** aan, ook al lijkt dat zo. Fietsers gelijkgestelde rijwielen voetgangers en gebruikers van voortbewegingstoestellen zijn wel **verplicht** dit pad te gebruiken, maar hier gelden andere regels dan op een fietspad. **Geen enkele andere weggebruiker is toegelaten**, dus ook geen andere rijwielen (drie- of vierwielers breder dan 1 meter, ...), geen bromfietzen klasse A of B en geen speed pedelecs.



- 3) Een **zijdelingse strook** gescheiden van de **middenrijbaan** door een witte onderbroken streep met telkens twee korte trekken, **mag** gebruikt worden met fietsen, gelijkgestelde rijwielen, bromfietzen klasse A en speed pedelecs. De zijdelingse strook is **verboden** voor andere motorvoertuigen, behalve om te kruisen of in te halen **als** dat kan zonder gevaar voor de andere weggebruikers.



Hoe gebruik je een fietspad?

Je mag op een fietspad rijden waar je wilt en met zoveel naast elkaar als je wilt of kunt, maar:

- Je mag niemand hinderen of in gevaar brengen.
- Op een tweerichtingsfietspad moet je rechts houden als er een tegenligger komt.
- Als je wilt inhalen moet je dat links doen.

Je mag een fietspad alleen verlaten en op de rijbaan verder rijden om:

- Andere gebruikers in te halen.
- Een hindernis te vermijden.
- Naar links of naar rechts af te slaan.

Daarbij moet je altijd eerst voorrang verlenen aan het verkeer op de rijbaan, en moet je zo vlug mogelijk terug op het fietspad komen, behalve als je naar links of naar rechts afslaat.

Moet je voorrang verleend worden op een fietspad?

Alle bestuurders moeten **voorrang verlenen aan de gebruikers van een fietspad**, behalve:

- Als die andere bestuurders een voorrangsweg volgen, aangeduid met een voorrangsbord B9 of B15, dan moeten ze **geen voorrang** verlenen **als** een fietspad de voorrangsweg **dwarst**.
- Op een kruispunt met een voorrangsbord B17, want dan geldt de voorrang van rechts.

Als je op een fietspad rijdt:

- Moet je voorrang verlenen aan alle bestuurders op een voorrangsweg bij een voorrangsbord B1 of B5.
- Moet je voorrang van rechts verlenen aan een kruispunt met een voorrangsbord B17.

Deze voorrangsborden moeten **rechts van de openbare weg of het fietspad** geplaatst zijn.

Let op! Als verkeerslichten werken op een kruispunt, dan hebben al deze voorrangsborden **geen betekenis!** Dan tellen alleen de verkeerslichten en de voorrangregels. Maar bij een knipperlicht tellen deze voorrangsborden wel!

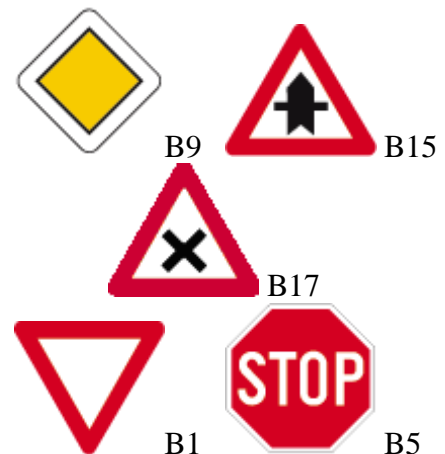
Let nog op! Groen licht geeft **geen voorrang!**

- Als op het kruispunt een fietspad is, moeten alle andere bestuurders, die bij groen licht naar links of rechts afslaan, wel voorrang verlenen aan de gebruikers van dat fietspad.
- Als op het kruispunt geen fietspad is, geldt voor iedere bestuurder, dus ook voor fietsers, de **voorrang van rechts!**

Als een fietspad vóór het volgende kruispunt eindigt, en je rijdt **recht door** op de rijbaan verder, dan moet het verkeer op de rijbaan je **voorrang** (van rechts) verlenen om het fietspad te verlaten.

Voetgangers, en de gebruikers van stapvoets rijdende niet-gemotoriseerde voortbewegingstoestellen, moeten je **doorgang** verlenen als je op een fietspad rijdt. Maar in de volgende twee gevallen moet je zelf aan deze weggebruikers **voorrang** verlenen en zelfs stoppen als je op een fietspad rijdt:

1. Als ze oversteken op een zebrapad dat het fietspad dwarst.
2. Als ze in- of uitstappen aan een halte van het openbaar vervoer naast het fietspad.



En hoe zit het met de voorrang als het op een fietspad lijkt?

Op een fietssuggestiestrook doe je **alsof hij er niet is**. Er is geen speciale voorrang, geen speciaal parkeerverbod, geen speciale verplichting tot gebruik, ... Op een fietssuggestiestrook gelden dezelfde regels als op de **gewone rijbaan voor alle verkeer**.

Op een deel van de openbare weg dat aangeduid is met een verkeersbord D10 zijn er **geen voorrangsregels**. Fietzers, voetgangers en gebruikers van voortbewegingstoestellen moeten daar elkaar respecteren.



Een zijdelingse strook wijzigt niets aan de voorrang van de openbare weg, maar mag slechts uitzonderlijk gebruikt worden (om te kruisen of om in te halen) door andere motorvoertuigen dan bromfietsen klasse A en speed pedelecs.

Waar rij je als er geen fietspad is?

De normale plaats waar fietsers, bestuurders van andere rijwielen of van voortbewegingstoestellen en bromfietzers dan rijden is **op de rijbaan**.

- Binnen de bebouwde kom mag je met een fiets, met een drie- of vierwieler van maximum 1 meter breed, met een speed pedelec of met een voortbewegingstoestel altijd met twee naast elkaar rijden als het verkeer dat je **tegemoet** komt veilig kan passeren. Bij een sneller **achterop** komend voertuig moet je pas achter elkaar rijden, als je dat ook zou moeten doen als hetzelfde voertuig je zou tegemoet komen. Je moet dus **niet** achter elkaar gaan rijden als achterop komend verkeer niet kan inhalen omdat er tegenliggers komen.
- Buiten de bebouwde kom mag je met een fiets, met een drie- of vierwieler van maximum 1 meter breed, met een speed pedelec of met een voortbewegingstoestel ook met twee naast elkaar rijden als het verkeer dat je tegemoet komt veilig kan passeren, maar je moet altijd achter elkaar gaan rijden als er sneller verkeer achter je komt dat je veilig kan inhalen met een tussenruimte van minstens 1,5 meter.

Je mag ook met een fiets, met een drie- of vierwieler van maximum 1 meter breed, met een voortbewegingstoestel of met een **bromfiets klasse A met twee wielen** rechts van de rijbaan op de gelijkgrondse berm rijden, op parkeerstroken of op de zijdelingse strook, maar dat is **niet verplicht**. Ook een speed pedelec mag op de zijdelingse strook rijden.

Buiten de bebouwde kom mag je met een fiets, met een drie- of vierwieler van maximum 1 meter breed of met een voortbewegingstoestel zelfs op de verhoogde berm en op het voetpad rijden rechts van de rijbaan.

Kinderen jonger dan 10 jaar mogen **altijd** op het voetpad en op verhoogde bermen rijden.

Als je op het voetpad rijdt mag je daar vanzelfsprekend geen andere weggebruikers in gevaar brengen.

Hoe herken je een oversteekplaats voor fietsers?

Een oversteekplaats voor fietsers herken je aan twee onderbroken strepen van witte **vierkanten** of **parallellogrammen**, dwars of schuin over de rijbaan.



Wanneer gebruik je een oversteekplaats voor fietsers?

Een oversteekplaats voor fietsers gebruik je als je de rijbaan **moet** oversteken **buiten een kruispunt** of **buiten een rotonde**.

Je bent alleen **verplicht** om de fietsoversteekplaats te gebruiken als je **op een fietspad** rijdt.

Moet je voorrang krijgen op een oversteekplaats voor fietsers?

Van op een fietspad moet je een oversteekplaats voor fietsers voorzichtig oprijden, nadat je rekening hebt gehouden met de naderende voertuigen. De voertuigen op de rijbaan **moeten geen voorrang verlenen of moeten niet stoppen** als je de rijbaan wilt oversteken.

Een voorrangsbord B1 of B5 rechts aan het begin van de fietsoversteekplaats kan de voorrang van het verkeer op de rijbaan benadrukken. Deze borden worden meestal enkel gebruikt als het fietspad en de rijbaan een hoek van 90° vormen.



Als je **van op een fietspad** naar een fietsoversteekplaats rijdt, ben je buiten de rijbaan en ga je die oversteken. Dat is een **manoeuvre**, waarbij je altijd voorrang moet verlenen aan alle andere weggebruikers, dus ook aan het verkeer op de rijbaan.

Maar ook de bestuurders van **motorvoertuigen** op de rijbaan moeten een oversteekplaats voor fietsers met matige snelheid naderen, en ze mogen de weggebruikers, die op de fietsoversteekplaats aan het oversteken zijn, niet hinderen of in gevaar brengen. Zo nodig moeten de bestuurders van die **motorvoertuigen** stoppen.

De wegcode lijkt hier wat onduidelijk!

Je moet eerst voorrang verlenen, maar eenmaal je op de fietsoversteekplaats met een normale snelheid aan het oversteken bent, mogen de bestuurders van motorvoertuigen op de rijbaan je niet hinderen of niet in gevaar brengen, en moeten ze desnoods zelfs stoppen!

Wat betekent dit bij een aanrijding? Dat de fietser een fout begaan heeft als hij aangereden wordt op het begin van de fietsoversteekplaats, en dat de bestuurder van het motorvoertuig een fout begaan heeft als de aanrijding gebeurt op het einde van de fietsoversteekplaats?

De toestand is helemaal anders als je zelf **op de rijbaan** fietst, en je komt aan een fietsoversteekplaats om die rijbaan “over te steken” (tussen aanhalingstekens!) naar een verplicht fietspad links van de rijbaan. Je moet je dan niet meer op de rijbaan begeven, want je rijdt er al op. Je steekt dan zelfs de rijbaan **niet over**, maar je voert een **richtingverandering** uit om de rijbaan te **verlaten** naar het fietspad. Je volgt in dit geval dezelfde regels als bij het afslaan naar links:

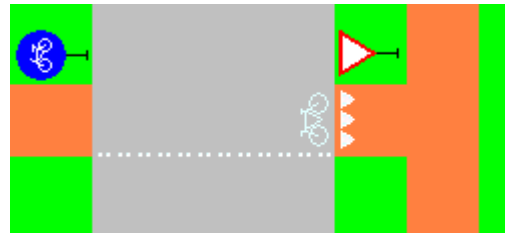
- Je voornemen kenbaar maken door een teken met de arm indien mogelijk.
- Je meer naar links op de rijbaan begeven zonder de tegenliggers te hinderen.
- Voorrang verlenen aan de tegenliggers, dus desnoods wachten ongeveer in het midden van de rijbaan.
- Verder naar het fietspad rijden als de rijbaan vrij is, indien mogelijk op de fietsoversteekplaats, maar dat is niet verplicht.

Wat moet je doen als je zelf **op de rijbaan** fietst, en je komt aan een fietsoversteekplaats die je **niet wenst te gebruiken** omdat je gewoon rechtdoor wilt rijden? Dan moet je deze fietsoversteekplaats uiteraard niet gebruiken, maar wie moet dan voorrang verlenen als daar gelijktijdig een fietser op de fietsoversteekplaats en een fietser op de rijbaan elkaar ontmoeten? **Deze toestand is zelfs niet voorzien in de wegcode!** Geldt de voorrang van rechts? Moet de fietser op de rijbaan vertragen of stoppen voor de fietsoversteekplaats? En tenslotte de hamvraag: **mocht die fietsoversteekplaats daar eigenlijk wel aangebracht zijn?**

Het is wel duidelijk dat je best heel voorzichtig bent aan een fietsoversteekplaats!

Het lijkt op een oversteekplaats voor fietsers, maar is het er een?

Een wegmarkering die bestaat uit één lijntje dwars over de rijbaan, met elke 30 cm twee witte vierkantjes van 15 cm met 15 cm tussenruimte, en een fietslogo op de rijbaan, is **geen wettige oversteekplaats voor fietsers!** Men noemt dit een “fietsgeleiding op kruispunten” of een “fietslogo verbindingsmarkering” (waar halen ze het uit?). Sommigen noemen dit een “suggestieoversteekplaats voor fietsers”, en dat is eigenlijk het dichtste bij de waarheid.



Waar en waartoe wordt een “fietsgeleiding op kruispunten” gebruikt?

Uit de benaming zou je afleiden dat deze wegmarkering alleen op kruispunten gebruikt wordt, maar dat is niet het geval. Ze wordt ook buiten kruispunten en op rotondes gebruikt.

Het is de bedoeling van deze wegmarkering om duidelijk te maken dat fietsers voorrang moeten verlenen aan de weggebruikers op de rijbaan alvorens over te steken.

Hoe gebruik je een “fietsgeleiding op kruispunten”?

Aan deze wegmarkering doe je **alsof er geen wegmarkering is**. Er zijn immers geen wettige regels, dus geen verplichtingen en geen verboden die bepalen hoe weggebruikers zich moeten gedragen aan deze wegmarkering.

Er zijn geen regels die bestuurders op de rijbaan aanzetten tot voorzichtigheid of tot het matigen van hun snelheid, of die hen verbieden om daar stil te staan of te parkeren! Je kunt daar als fietsers dus wel de rijbaan oversteken, maar je doet dat volledig op eigen risico.

Meer nog dan bij de wettige fietsoversteekplaats moet je extra voorzichtig zijn, en je pas op de rijbaan begeven als er geen verkeer op de rijbaan nadert.

Op kruispunten moet je ook nog opletten voor afslaande bestuurders. Deze wegmarkering is voor hen bijna onzichtbaar als aanduiding dat er fietser kunnen oversteken. Bij gebrek aan verkeersregels of geldige voorrangsborden geldt bovendien de voorrang van rechts!

Wat is vierkant groen?

Bij “vierkant groen” zijn de verkeerslichten voor fietsers en voetgangers omringd door pijltjes. Bij groen licht heeft alle verkeer op de rijbaan rood licht, maar hebben fietsers en bromfietsers op het fietspad en voetgangers in de dwarsrichting ook groen licht!

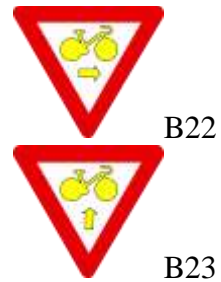


Aan overstekende voetgangers moet altijd voorrang verleend worden, en tussen (brom)fietsers onderling geldt de **voorrang van rechts!**

Mag je het rode of oranjegele verkeerslicht voorbijrijden?

Dat mag je met de **fiets** of met de **speed pedelec** enkel en alleen doen in de volgende gevallen:

- Bij een verkeersbord B22 als je naar rechts afslaat, en als je voorrang verleent aan alle andere weggebruikers, vooral aan andere bestuurders die voorbij het groene verkeerslicht rijden.
- Bij een verkeersbord B23 als je rechtdoor rijdt, en als je voorrang verleent aan alle andere weggebruikers, vooral aan andere bestuurders die voorbij het groene verkeerslicht rijden.
- Wanneer naast het rode of oranjegele verkeerslicht een bijkomend oranjegeel knipperend licht is, met het symbool van een fiets en een pijltje, dan is dat ook toegelaten aan bestuurders van **alle tweewielige bromfietsen**. Je mag dan verder rijden in de richting van dat pijltje als je voorrang verleent aan alle andere weggebruikers, vooral aan andere bestuurders die voorbij het groene verkeerslicht rijden.



Wat is een fietsopstelvak?

Een fietsopstelvak is de zone voor verkeerslichten die afgebakend is door twee stopstrepen met het symbool van een fiets er tussen.



Een fietsopstelvak mag enkel gebruikt worden door fietsers en bestuurders van tweewielige bromfietsen, en tijdens de rode fase van de verkeerslichten.

Hoe gebruik je een fietsopstelvak?

Laat duidelijk zien welke richting je uit wil, aan de plaats die je inneemt op het fietsopstelvak. Zet je links in het fietsopstelvak als je naar links zult afslaan, zet je in het midden als je rechtdoor zult rijden, en zet je rechts als je naar rechts zult afslaan.

Zet je zeker nooit rechts in een fietsopstelvak als het verkeerslicht voorzien is van een verkeersbord B22 of B23, of van een bijkomend oranjegeel knipperend licht met het symbool van een fiets en een pijltje. Je staat dan in de weg voor fietsers die naar rechts mogen afslaan of rechtdoor mogen rijden!

